

Sobre l'ús de les tisores

Oteoria i pràctica de la retallada, que podria ser l'altre títol d'aquest paper circumstancial. O no tan circumstancial, perquè toca, potser, accions i reaccions de considerable substància. L'espectacle, en qualsevol cas, és exemplar, i il·lustra molt, a qui l'observe, sobre la incapacitat habitual dels humans per acceptar el pes i els límits de la realitat, quan la realitat és incòmoda i molesta. Parle, no caldria dir-ho, sobre l'espectacle, confús i mal il·luminat, que aquestes setmanes se'ns ofereix cada dia a propòsit de les ja cèlebres retallades de tot pressupost públic, visible o invisible. I aquesta part d'humanitat que és la nostra, europea occidental, ibèrica, catalana o valenciana, pareix que ha perdut la capacitat de mirar dret davant d'ella, una mica més enllà del nas de cadascú, i d'acceptar que allò que veu, en matèria de diners gastadors, és més aviat un panorama trist. Ací mateix, en aquesta península del sud-oest d'Europa, hem viscut massa temps inflant globus de colors, pensant que el regne de Xauxa era a l'abast de la mà, i lligant alegrement gossos amb llonganisses. Tant de temps, que la ciutadania, el veïnat, el bon poble pla, ha arribat a suposar, o a creure amb gran fermesa, que les llonganisses barates o gratuïtes eren un dret adquirit per sempre més, i que viure al país de Cucanya era un estat permanent i assegurat. Deu ser la primera vegada en la història que una població, un país, un continent sencer, tenia com a matèria de fe la creença en l'increment continu dels diners disponibles per a qualsevol ús, necessitat, servei, projecte o simple capritx. Cada any, una mica més de tot i, si podia ser, molt més. Cada any, a cada pressupost, més diners a la butxaca per a gastar, i més diners per a l'administració pública, més diners per a la sanitat, més per a l'educació, més per a autopistes i trens velocíssims, més per a la cultura (qualsevol cosa que això siga o represente), més per a la recerca, més per a construir edificis d'utilitat dubtosa, més per a l'esport, la música, el teatre, l'asfalt urbà, la policia municipal, els auditoris, les ciutats de la música o de les arts i les ciències o de qual-

Joan Francesc Mira

sevol fantasia de país ric i de polítics malgastadors. Més per a les coses necessàries, útils o convenients, més per a les inútils, supèrflues i destinades a l'exhibicionisme subvencionat. Era ben clar, era visible, era palpable, que això no podia

durar sempre: tan palpable i tan clar, que no ho veia ningú. I què els diré que vostès no hagen vist i pensat... potser a *posteriori*. Què els diré que els governants de tot grau o nivell no hagen volgut veure o pensar durant tants anys. Fins que ha arribat allò que, implacablement, havia d'arribar. Als qui ho sabíem, ens deien ignorants.

Vist com pinta la cosa, i per pura necessitat, els governs diversos, d'allà i d'ací, han hagut de recórrer a les tisores. El govern d'Espanya talla i retalla per on sant Jaume i la Mare de Déu del Pilar li donen a entendre (és a dir, qualsevol cosa excepte l'Alta Velocitat, que és matèria metafísica, intocable), i per on Brussel·les o Berlín li manen. El govern valencià, si és que d'això se'n pot dir un govern, no sap ell mateix per on ha de retallar, i simplement proclama la mentida quotidiana, celebra fantasies, no paga, i augmenta el deute per cap, on els valencians, en això sí, som els primers de la classe. El govern de Catalunya ha decidit passar les tisores en la ratlla del 10%, tallar les vores o puntes, un euro menys per cada deu. És una manera de fer-ho, i no sé si n'hi ha d'altra (que no siga tallar encara més, com demanen des de Madrid amb mala fe de profunditat històrica). Aleshores, els crits dels afectats pugen al cel, amb una tonada comuna de fons: si cal tallar, que tallen, però a mi que no em toquen les tisores. Que no ens toquen l'educació, que és el futur. Que no ens toquen la sanitat, que és intocable. Que no ens toquen l'obra pública, que és motor d'activitat. Que no ens toquen la cultura, que és... (què és?). D'on sortiran els diners per a pagar tot allò que suposadament caldria continuar pagant al cent per cent? Ah, això no deu ser cap problema, vist que tant gent intel·ligent (escriptors, professors, metges, polítics d'esquerra) proclama que l'ús de les tisores és un crim abominable.

“Aleshores, els crits dels afectats pugen al cel, amb una tonada comuna de fons: si cal tallar, que tallen, però a mi que no em toquen les tisores. Que no ens toquen l'educació, que és el futur. Que no ens toquen la sanitat, que és intocable. Que no ens toquen l'obra pública, que és motor d'activitat. Que no ens toquen la cultura, que és... (què és?)”